

SITGES DE CAL XUT

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli antic, C/ Portal nº 18. 08610 AVIÀ
Emplaçament Al subsòl d'una casa del nucli antic d'Avià, on hi havia l'antiga sagrera medieval.

Coordenades:

Latitud: 42.07739
Longitud: 1.82519
UTM Est (X): 402822
UTM Nord (Y): 4659036

Classificació

Número de fitxa 08011 - 34
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle X-XIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU i ZEA. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 094A09000

Fitxes associades:

[CARRER PORTAL](#)

Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: ds., 01/12/2001 - 01:00

Descripció

Cavitat cilíndrica, amb el fons pla excavada al subsòl d'una casa del casc antic d'Avià. Aproximadament fa 8 metres cúbics amb una alçada d'uns dos metres i amb les parets de fang compactat. S'ha d'accedir posant una escala de fusta a través d'un forat practicat al terra de l'habitació que queda a nivell del carrer. A l'interior i al costat sud a ran del terra hi ha un forat de 30 cm aproximadament que es va començar a buidar i que comunica amb una altra sitja a la que no hi ha accés. Es troba al peu de l'escala que dona accés al pis de la casa i els propietaris han tapat l'entrada amb una reixa al terra.

Història

En fer obres per rehabilitar la casa els anys seixanta, en trobar el terra fluix al posar el llossat nou, es va trobar una primera sitja globular de la que es va buidar la terra que omplia en part la sitja, trobant únicament a l'interior un fragment de ceràmica grisa. Al costat hi ha una segona sitja comunicada amb un forat des de la primera, tot i que no s'ha buidat. Aquesta casa es troba dins del recinte emmurallat que formava la sagrera medieval d'Avià que era l'espai sagrat al voltant de l'església que comprenia el cementiri i l'espai inclòs dintre de les trenta passes que concedia el bisbe a l'església el dia de la seva consagració. La parròquia donava protecció e immunitat eclesiàstica als habitants. La Sagrera concentrava als seus voltants el nucli més dens de població del territori i dintre del seus límits també es construïren cellers, propietat dels masos, per guardar les collites i d'aquesta manera assegurar la seva protecció dels pillatges. Aquestes sitges formarien part d'aquests cellers de l'església de Sant Martí on guardarien el delme. A l'acta de consagració de l'església de Sant Martí els habitants d'Avià donen una terra al costat d'un d'aquests cellers, el "graner de Baió" (orreo de Baioni), confirmant la seva existència ja al segle X (BARAUT, 1978) . També trobem al 1311 (ADS) un plet entre l'abat del monestir de Santa Maria de Serrateix i el rector d'Avià, Ponç de Cascall, per la propietat dels vasos de vi i gra que hi ha en els cellers de l'església de Sant Martí ("vasis vinariis et bladariis, que sunt in cellaris seu domibus dicte ecclesie Sancti Martini de Avidano"). Segons Manel Riu (RIU, 1989) les sitges amb aquestes característiques eren les que es construïen a la Catalunya medieval abans del segle XII.

Bibliografia

- BARAUT, C. (1978). Les actes de consagracions d'esglésies del Bisbat d'Urgell (segles IX-XII). Urgellia, núm. 1.
- RIU, M. (1989), L'arqueologia medieval a Catalunya. Col·lecció Coneguem Catalunya. Els llibres de La Frontera.
- BOLÓS, J. (1983). Els monestirs del comtat de Berga des dels seus orígens fins al 1400. El monestir de Santa Maria de Serrateix. Tesi doctoral UB.
- Pergamins del monestir de Santa Maria de Serrateix (ADS).

